

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	37271 Ветеринарна медицина
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.08.2021 р.

Справа № 1174/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 21 "Ветеринарна медицина" у складі:

Якубчак Ольга Миколаївна – головуючий,
Бергілевич Олександра Миколаївна,
Гавриленко Олена Сергіївна,
Ковальчук Ірина Іванівна,
Нагорна Людмила Володимирівна,
Рубленко Сергій Васильович,
Яценко Іван Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Євстаф`єва Валентина Олександрівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37271
Назва ОП	Ветеринарна медицина
Галузь знань	21 Ветеринарна медицина
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілями ОНП є забезпечити фундаментальну теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі 21 «Ветеринарна медицина», здатних до продукування нових ідей науково-дослідницького та інноваційного характеру, розв'язання комплексних проблем щодо діагностики, лікування та профілактики хвороб різної етіології, проведення власних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення і здійснення науково-педагогічної діяльності здобувачами. ОНП впроваджено у регульованій галузі «Ветеринарна медицина» і вона має переважно галузевий аспект та обмеження. Водночас цілі ОНП відповідають місії і стратегії закладу вищої освіти, що підтверджується узгодженістю їх із змістом документів Стратегія розвитку ПДАА, Перспективний план розвитку ПДАА на період до 2025 року, Концепція освітньої діяльності ПДАА. Передбачається створити, зберегти, примножити та поширити знання у ветеринарно-медичній галузі, шляхом забезпечення високої якості підготовки фахівців відповідно до діючих міжнародних та вітчизняних стандартів вищої освіти, потреб стейкхолдерів та вимог до високого рівня конкурентоспроможності випускників на ринку праці і підвищення їхньої професійної мобільності; сформувати високоосвічену, національно свідому, добросесну особистість, здатну творчо мислити і діяти толерантно та відповідально. Такі завдання задекларовані у стратегії закладу вищої освіти і є цілями ОНП. Ці факти підтвердили у своїх промовах під час зустрічі із керівництвом університету Перший проректор ПДАА Галич Олександр Анатолійович, Проректор з науково-педагогічної роботи Костенко Олена Михайлівна, Проректор з науково-педагогічної, наукової роботи Горб Олег Олександрович, засвідчивши роль і місце ОНП серед інших освітніх програм закладу вищої освіти.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі та програмні результати ОНП були сформовані з урахуванням потреб наступних груп стейкхолдерів. Здобувачі освіти, аспіранти, надавали пропозиції до формування цілей освітньо-наукової програми під час робочих зустрічей з НПП та гарантом ОНП, інформація про такі зустрічі відображена на сайті установи і підтверджується заявами аспірантів. Навчальний план був доповнений окремими дисциплінами та були внесені зміни у форми підсумкового контролю окремих дисциплін та кількості кредитів, що відводяться на їх опанування. Також було враховано специфічні потреби здобувачів у отримання знань і навичок із статистичної обробки даних, що є обов'язковим елементом проведення наукової роботи. За пропозицією здобувача вищої освіти ступеня доктор філософії Горб К. О. до освітньо-наукової програми було включено дисципліну вільного вибору «Статистична обробка наукових даних». Постійно проводиться анкетування аспірантів, результати яких враховуються при перегляді та оновленні змісту ОНП, зміст анкет та результати анкетування оприлюднені на сайті установи <https://goo.su/6ki>. Позиції стейкхолдерів були зібрані протягом обговорення освітньо-наукової програми під час засідань та шляхом рецензування ОНП. До розробки та оновлення освітньо-наукової програми були залучені стейкхолдери із наукових установ: Акімов І., член-кореспондент НАН України, д.біол.н., проф., головний науковий співробітник, завідувач відділу акарології, Заслужений діяч науки і техніки України, директор Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України; Харченко В. О., д.біол.н., старший науковий співробітник, завідувач відділу паразитології, заступник директора з наукової роботи Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України; Лохвицький Т.; також лікар ветеринарної медицини, директор ветеринарного сервісу «VetExpert» міста Полтава <https://goo.su/6kI4>. Участь роботодавців зафіксована у вигляді пропозицій у протоколах розгляду освітньо-наукової програми, наявні рецензії роботодавців, а відомості про зустрічі з ними присутні на сайті установи <https://goo.su/6ki>. Наприклад Гребень О. Б., к. б. н., науковий співробітник відділу паразитології Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена запропонувала додати до змісту тем навчальної дисципліни «Сучасні методи діагностики інвазійних хвороб тварин» питання щодо методів виготовлення препаратів з гелімінтів. Пропозицію враховано. Активну участь у розробці та оновленні ОНП беруть представники академічної спільноти установи, зокрема члени кафедр паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи, члени Науково-методичної ради спеціальності Ветеринарна медицина, наукові керівники аспірантів. Усі науково-педагогічні працівники мають можливість вносити пропозиції на етапі перегляду ОНП, не тільки у частині змісту дисциплін, які

вони викладають, а і стосовно програмних результатів навчання, структури ОНП, методів навчання та контролю. На зустрічі із академічним персоналом експертної групи це було переконливо доведено.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Підготовка здобувачів вищої освіти рівня доктора філософії на ОНП орієнтоване на задоволення потреб ринку праці для наукових установ, вищих навчальних закладів та комерційного сектору ветеринарної медицини. ОНП розроблена з урахуванням компетентностей, необхідних для роботи у науково-дослідних установах НАН та НААН, що підтверджується відгуками відповідних стейкхолдерів, також ОНП містить освітні компоненти для підготовки викладача вищого навчального закладу за спеціальністю 211 “Ветеринарна медицина”, у навчальному плані присутня педагогічна практика, а випускники ОНП успішно працюють на академічних посадах. Також випускники ОНП можуть працювати у комерційному секторі, про що говорить врахування пропозицій практикуючих лікарів, зокрема директора ветеринарного сервісу «VetExpert» міста Полтава, а частина аспірантів працює та виконує свої дослідження на базі приватних ветеринарних клінік. Додатковим ринком праці для випускників ОНП може бути державна ветеринарна служба, хоча у кваліфікаційних вимогах до кандидатів на посади фахівців та керівників Держпродспоживслужби зазвичай вказується вища освіта не нижче рівня магістра (спеціаліста) і ступінь PhD не є обов'язковою, випускники ОНП можуть мати конкурентні переваги за рахунок набутих аналітичних навичок, вміння працювати із великими об'ємами інформації і вирішувати нестандартні задачі. Можливим елементом подальшого покращення ОНП може бути залучення у якості стейкхолдерів представників Держпродспоживслужби України. Випускники ОНП готові до вирішення таких завдань, як: розвиток тваринництва з урахуванням науково-практичних та дослідницьких підходів до охорони здоров'я тварин і населення; гарантування біологічної безпеки держави; впровадження міжнародних стандартів. У ОНП враховано регіональний контекст Полтавського регіону з огляду на те, що ПДАА є єдиним закладом вищої освіти на теренах Полтавського регіону, який готує аспірантів за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина для ринку праці регіону. Під час розробки ОНП враховували Постанову Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» та методичні рекомендації «Розроблення освітніх програм» (Рекомендовано Вченою радою Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України від 25.12.2014 р., протокол № 10/4), що здійснені за сприяння проекту Європейського Союзу «Національний Темпус-офіс в Україні» та минулий досвід підготовки аспірантів та публічного захисту дисертаційних робіт у постійнодіючих спеціалізованих вчених рада. Під час перегляду ОНП враховували досвід вітчизняних ЗВО, зокрема Сумського національного аграрного університету, Поліського національного університету, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Із закордонних програм було враховано досвід Університету Коперніка (Польща) .

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Програмні результати ОНП Ветеринарна медицина відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій та п. 27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016), де ОНП третього рівня включає чотири основні компоненти, які забезпечують набуття таких компетентностей: – здобути глибинні знання зі спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку – відповідає ПРН 1, ПРН 2, ПРН 6 – оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору – відповідає ПРН 3 – набути універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або написання пропозицій на фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності – відповідає ПРН 5, ПРН 7, ПРН 8 – здобути мовні компетентності, достатні для представлення та обговорення своїх наукових результатів іноземною мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності – відповідає ПРН 4

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Зміст ОНП Ветеринарна медицина <https://goo.su/6kiD> відповідає предметній області спеціальності 211 Ветеринарна медицина, що узгоджується зі змістом освітніх компонентів <https://goo.su/6kiD>. Обсяг освітньої складової ОНП складає 60 кредитів ЄКТС, обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей складає 44. 16 кредитів є вибіркові дисципліни по 4 кредити на кожен блок дисциплін. Зміст та структура ОНП відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)”. Освітня складова ОНП третього рівня включає обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують набуття здобувачами 4 компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій. Зокрема, освітні компоненти: «Спеціальні методи діагностики внутрішніх хвороб тварин», «Сучасні методи діагностики інвазійних хвороб тварин», «Сучасні методи посмертної діагностики хвороб тварин», «Методика наукових досліджень у ветеринарії» забезпечують здобуття глибинних знань із спеціальності. Освітня компонента «Філософія науки» забезпечує оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями. Освітні компоненти: «Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність», «Педагогіка вищої школи», «Педагогічні практика» забезпечують набуття універсальних навичок дослідника. Освітня компонента «Англійська мова для науковців» забезпечує здобуття мовних компетентностей.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Освітньо-наукова програма Ветеринарна медицина містить освітню та наукову складову. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом наукового керівника з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими та вибірковими навчальними дисциплінами. Усі обов'язкові навчальні дисципліни викладаються у потоці з іншими спеціальностями СВО Доктор філософії. У робочих програмах відсутня інформація щодо того, яка роль навчальної дисципліни у формуванні програмних компетентностей та результатів навчання передбачених ОНП Ветеринарна медицина. Під час розмови з'ясували, що ця інформація наведена у таблиці ОНП - Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами. Під час розмови з викладачами з'ясували, що вони враховують специфіку підготовки здобувачів вищої освіти за різними ОНП та використовують індивідуальний підхід, зокрема у частині виконання завдань самостійної роботи. Таким чином, обов'язкові освітні компоненти у сукупності дозволяють досягти передбачених програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст наукової складової ОНП «Ветеринарна медицина» відповідає предметній області спеціальності 211 Ветеринарна медицина. <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6160/onp-211-vet-2020-vuprav1.pdf> відповідає предметній області спеціальності 211 Ветеринарна медицина, що узгоджується зі змістом освітніх компонентів <https://www.pdaa.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-tretim-osvitno-naukovym-rivnem-vyshchoyi-osvity-stupenya-doktor>. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників із відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Зміст окремих освітніх компонентів ОНП відповідає предметній області спеціальності Ветеринарна медицина та передбачає вивчення фундаментальних та прикладних наук спеціальності «Ветеринарна медицина». Засвоєння навчальних дисциплін «Сучасні методи діагностики інвазійних хвороб тварин», «Сучасні методи посмертної діагностики хвороб тварин», «Методика наукових досліджень у ветеринарії» дозволяє використовувати їх теоретичний та практичний зміст для виконання експериментальних досліджень з ветеринарної медицини та їх презентації у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. Вибіркові освітні компоненти пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження дозволяють: більш ефективно проводити власні наукові дослідження відповідно до обраного дослідницького напрямку, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; усвідомлювати значущість та дотримуватись норм академічної доброчесності; підготовлювати та оформляти дисертаційну роботу відповідно до вимог. При викладанні цих дисциплін заняття проводяться на базі навчально-наукових лабораторій факультету ветеринарної медицини ПДАА, які забезпечені необхідним інструментарієм та обладнанням і дозволяють опанувати сучасні методи та технології для проведення наукових досліджень на рівні світових досягнень з ветеринарної медицини, отримання нових знань та здійснення інновацій. Але треба відмітити що по деяким темам дисертаційних робіт відсутні вибіркові освітні компоненти. Програмні результати навчання передбачають вміння проводити критичний аналіз, оцінку і синтез наукових положень та ідей щодо ветеринарної медицини; досвід спілкування в діалоговому режимі з широким науковою спільнотою та громадськістю та у сфері наукової та професійної діяльності за спеціальністю; проводити професійну інтерпретацію отриманих результатів досліджень тощо.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язку, передбаченому законодавством

Вибір навчальних дисциплін здійснюється у відповідності з Положенням про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів. Формування індивідуальної освітньої траєкторії у здобувачів вищої освіти базується на студентоцентрованому підході і регламентується Положенням про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в ПДАА, Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА, Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ПДАА. Вибіркові дисципліни пропонуються відповідно до напрямку досліджень аспірантів і ураховують особливості їх пріоритетів. На вибіркові освітні компоненти в ОНП 2020 року відведено 16 кред. ЄКТС, що становить 26,67% від загального обсягу кредитів.

Формування змісту вибіркового навчального дисциплін проводиться із урахуванням результатів анкетування аспірантів та їх пропозицій. Аспіранти мають можливість обирати вибіркові дисципліни (по 4 кред ЄКТС). На першому році навчання аспіранти ознайомлюються із запропонованими ВК ОНП, зміст яких оприлюднений на сайті ПДАА. Аспіранти здійснюють свій вибір шляхом заповнення паперових анкет, обирають 4 вибіркові дисципліни із 8 запропонованих. Обрані ВК вносяться до індивідуального плану аспіранта та стають обов'язковими для вивчення. Наукові інтереси аспірантів ОНП стосуються не тільки напряму паразитології а також акушерської, хірургічної патології та терапевтичної практики тощо. Тому доцільно розширити перелік вибіркового дисциплін для здобувачів ОНП з урахуванням їх затверджених тем дисертаційних робіт. В ПДАА наявна практика вибору навчальних дисциплін з іншого рівня освіти, з інших спеціальностей і враховують їх відповідність напряму досліджень аспіранта.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка передбачена у ОНП полягає у можливості здобуття ПРН в умовах навчально-наукових і науково-дослідних лабораторіях ФВМ ПДАА, практична підготовка здійснюється шляхом проведення практичних, семінарських, лабораторних занять. ОП та навчальний план включає 60 % навчальних дисциплін, які дозволяють здобути знання зі спеціальності: «Сучасні методи діагностики інвазійних хвороб тварин» (7 кред. ЄКТС), «Спеціальні методи діагностики внутрішніх хвороб тварин» (7 кред. ЄКТС), «Сучасні методи посмертної діагностики хвороб тварин» (6 кред. ЄКТС) та 4 вибіркового дисципліни (по 4 кред. ЄКТС). У навчальному плані передбачено виконання науково-дослідної роботи. Практичну педагогічну підготовку здобувачів забезпечує проходження «Педагогічної практики» (3 кред. ЄКТС), метою якої є формування системи компетентностей у здобувачів, здатних здійснювати викладацьку діяльність у ЗВО для спеціальності 211 Ветеринарна медицина, створювати та впроваджувати новітні методики та технології навчання <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/7189/rppedpr20202021.pdf>. Результати анкетування здобувачів щодо їх задоволеності рівнем практичної підготовки, необхідної для подальшої професійної діяльності, розміщені на сайті ПДАА <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6621/monitoringdoslidvykladdiyalnist.pdf>.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Аспіранти мають можливість для опанування соціальних навичок: поєднання академічних та фахових вимог ОНП дозволяє сформуванню у аспірантів уміння обґрунтовувати вирішення проблем у галузі «Ветеринарна медицина», планувати та проводити дослідження, використовуючи сучасну методологію досліджень, критично аналізувати дослідницькі проекти, співпрацювати з іншими дослідниками, передавати професійні знання під час «Педагогічної практики». У програмі ОНП присутні освітні компоненти, що забезпечують отримання відповідних загальних компетентностей, формують soft skills, для особистого розвитку здобувачів вищої освіти. Формуванню навичок soft skills сприяють сучасні методи навчання, які використовуються під час викладання фахових освітніх компонентів: проведення презентацій, дискусій, робота в команді. Рада молодих вчених, Рада здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії постійно беруть участь в організації заходів, які сприяють набуттю аспірантами soft skills <https://www.pdaa.edu.ua/news/kompetentnosti-soft-skills>. ОНП передбачає набуття здобувачами soft skills для особистого розвитку здобувачів вищої освіти через вивчення наступних освітніх компонентів: «Педагогіка вищої школи», «Філософія науки», «Англійська мова для науковців», «Педагогічна практика». Формуванню навичок soft skills сприяють сучасні методи навчання, які використовуються під час викладання фахових освітніх компонентів: проведення презентацій, дискусій, робота в команді. Здобувачі беруть участь у конференціях різних рівнів, звітуванні щодо проведеної науково-дослідної роботи, де набувають навичок презентування результатів власних досліджень, брати участь у дискусіях із науково-педагогічними працівниками, здобувачами, фахівцями з ветеринарної медицини та споріднених галузей. При проведенні науково-дослідної роботи під час співпраці з науковими керівниками здобувачі набувають навичок ефективно працювати в команді.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітньої програми та освітніх компонентів самостійна робота від загальної кількості під час онлайн-зустрічі здобувачі ОНП підтвердили що не переважають самостійною роботою. Співвідношення між обсягом аудиторних занять та самостійною роботою в розрізі освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА, Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти ПДАА <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/proorganizacijusamostiynoyiroboty16-04vakulenko.pdf>. Під час формування навчальних планів кількість годин аудиторних занять у освітніх компонентів планується з урахуванням досягнутої здобувачами вищої освіти здатності навчатися автономно і становить для денної форми навчання від 33% до 66% загального обсягу навчального часу освітніх компонентів. Після вивчення навчальної дисципліни в межах ОП здійснюється анкетування для встановлення обсягу навантаження студентів. Зокрема, 79% з д о б у в а ч а м вистачає часу на вивчення навчальних дисциплін <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6621/monitoringyakostinavchanniyatazadovol1.pdf>, https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6621/monitoryn_gsamrob.pdf.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Не проводиться.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за даною ОНП висвітлені в додатку 10 до правил прийому в ПДАА та оприлюднені на офіційному веб сайті ЗВО за посиланням <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/1882/pravyly-priyomu-do-aspirantury-ta-doktorantury-dodatok-10-28-05-20-2.pdf>. Також на офіційному веб-сайті створений окремий розділ “Вступ до аспірантури” <https://www.pdaa.edu.ua/content/vstup-do-aspirantury> де окрім правил прийому детально висвітлені: розклад вступних іспитів та їх програми, перелік необхідних документів для вступників, рейтинговий список для вступу в аспірантуру, обсяг підготовки кадрів через аспірантуру, розмір оплати та реквізити (для контрактників), перелік наукових керівників Спеціальності 211 Ветеринарна медицина. Правила прийому є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційні положення.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Вступ до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється на конкурсній основі. Вступники складають іспит зі спеціальності (211 Ветеринарна медицина, в обсязі магістерського рівня); іспиту з іноземної мови в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або поданням сертифікату тестів з англійської мови TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікату Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2); німецької мови – сертифікат TestDaF (не нижче рівня B2); французької мови – сертифікат DELF або DALF (не нижче рівня B2) а також подають реферат зі спеціальності.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема, під час академічної мобільності, регламентуються на ступінних документами: Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-pro-osvitniy-proces15042020_1.pdf та Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ПДАА <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6611/polozhennya-promobilnistpdaa.pdf> Доступність інформації щодо наявних програм академічної мобільності, існуючі критерії відбору, процедуру і строк його проведення та перелік документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, забезпечується вільним доступом до положень, розміщених на сайті ПДАА <https://www.pdaa.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>. Прозорість та зрозумілість умов академічної мобільності забезпечується докладною інформацією на сайті ПДАА <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-mobilnist-zvo-na-onp-veterynarna-medycyna>. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії реалізується у формі: навчання за програмами академічної мобільності; наукове стажування; наукове дослідження; наукове консультування.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується наступним Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті в Полтавській державній аграрній академії, яке оприлюднене на офіційному веб сайті установи <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-provtno.pdf>. Такі результати визнаються в академії лише в обов'язкових освітніх компонентах в межах 10% від програми. На зустрічі із здобувачами, останні підтвердили наявну практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, зокрема були наведені приклади такого визнання по освітній програмі у Вищій школі управління охороною праці в Катовіцах, Польща за темою: «Забезпечення якості освіти у вищих навчальних закладах». Здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії Андрій Резнік та Надія Баган опрацювали теми, які були перезарховані як результати семестрового контролю з частини освітнього компонента «Педагогіка вищої школи» <https://www.pdaa.edu.ua/content/mizhnarodna-akademichna-mobilnist-aspirantiv>. Водночас здобувачами ОНП не у повній мірі використовуються сучасні можливості інформальної (самостійної) онлайн-освіти, наприклад тематичних курсів, що надаються Всесвітньою організацією охорони здоров'я, ФАО, Coursera, Prometheus тощо у галузі здоров'я людини та тварин, Концепції Єдиного Здоров'я та інших, хоча здобувачі під час зустрічі свідчили про можливість такої освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання на ОНП Ветеринарна медицина є різноманітними, застосовуються у відповідності до виду навчальної діяльності та відображені у робочих програмах навчальних дисциплін. У Положенні про робочу програму навчальної дисципліни в Полтавській державній аграрній академії (нова редакція) представленому на сайті установи наведено орієнтовний перелік методів навчання, викладачі мають академічну свободу у виборі таких методів та проведення навчання. Надані установою матеріали та інтерв'ю з академічним персоналом свідчать про те, що перевага надається таким формам навчання: словесні (зокрема, лекції у вигляді бесіди або дискусії), практичні (лабораторні та практичні заняття), наочні (підготовка доповіді з презентацією), самостійне навчання (зокрема, написання статей, тез), творче та проблемно-пошукове навчання через дослідження. Студентоцентризований підхід у підготовці докторів філософії впроваджений в установі відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ПДАА і забезпечується за рахунок організації навчального процесу з урахуванням потреб студентів, забезпечення прозорості у плануванні навчального процесу, створення вільного доступу до навчальних програм та навчальних матеріалів, залучення до формування і оновлення та внесення змін у ОНП, організацію механізмів зворотного зв'язку у вигляді анкетування, які показують рівень задоволеності методами навчання і викладання від 64 до 93%. Результати анкетування оприлюднені на сайті установи <https://goo.su/6KiH>.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Основним інструментом забезпечення доступу до актуальної інформації щодо освітньо-наукової програми є сайт установи та система дистанційного навчання на платформі MOODLE. Силабуси, навчальні програми дисциплін, положення про організацію навчального процесу і контрольні заходи, інформація про викладачів знаходяться у відкритому доступі на сайті установи. Слід відмітити повноту висвітлення інформації та якісне наповнення інформаційних ресурсів. Також під час зустрічі з адміністративним персоналом заступником начальника навчального відділу Лавріненко І.В. експертній групі було продемонстровано функціональні можливості автоматичної системи управління ПДАА АСУ «Колос» яка забезпечує ефективний контроль усіх аспектів навчального процесу та створює комфортні умови управління інформацією для адміністрації та учасників освітнього процесу. Під час карантинних заходів в установі на базі АСУ та сервісів GOOGLE Suite for Education для навчальних установ було запроваджено інтегровану систему планування та реалізації дистанційних занять із використанням сервісів GOOGLE, що збільшило ефективність дистанційного навчання.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОП відбувається переважно шляхом здійснення аспірантами власних наукових досліджень під керівництвом наукового керівника, що відображено в індивідуальному плані аспіранта. Результати такої роботи доповідаються на різних конференціях та семінарах, де аспіранти набувають навичок наукової комунікації та презентації результатів наукових досліджень. Висвітлення отриманих результатів досліджень у наукових фахових виданнях України; наукових виданнях держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку, країн Європейського Союзу; наукових виданнях, включених до наукометричних баз даних Web of Science, Scopus також можна вважати елементом навчання через дослідження. Тематика цих досліджень є складовими частинами НДР, де науковими керівниками є керівники аспірантів. Також під час зустрічей та у звітних матеріалах було задекларовано поєднання навчання і дослідження у межах вивчення дисциплін «Методика наукових досліджень у ветеринарії», «Англійська мова для науковців», «Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність». Виконання наукових досліджень на лабораторних заняттях здійснюється у науково-навчальних лабораторіях ПДАА в межах наявного обладнання і методик та доповнюється виконанням лабораторних досліджень в лабораторіях установ-партнерів, про що свідчили наукові керівники аспірантів і самі аспіранти під час зустрічей з експертною групою.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ПДАА система перегляду, оновлення та оцінювання змісту ОК регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА, Положенням про робочу програму навчальної дисципліни в ПДАА, Методичними рекомендаціями щодо розробки силабуса навчальної дисципліни ПДАА. Оновлення змісту, наповнення, створення методичного забезпечення ОК відбувається на початок кожного року та враховує пропозиції всіх учасників освітнього процесу та інших стейкхолдерів. Методичне забезпечення освітнього компоненту ОНП затверджується завідувачем

кафедри, головою науково-методичної ради спеціальності Ветеринарна медицина та аналізується відділом моніторингу та забезпечення якості освіти. На ОНП викладають висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, які також активно виконують наукові дослідження. Більшість дисциплін ОНП викладають науково-педагогічні працівники, які мають власні наукові розробки і публікації за темою дисципліни, що дозволяє наповнювати її сучасними матеріалами та підтримувати актуальність змісту навчальної дисципліни. Джерелом інформації для оновлення навчальних дисциплін є публікації вітчизняні та закордонні, доступ до яких забезпечує наукова бібліотека установи, відомості отримані під час участі у конференціях різного рівня, проходженні стажування, патентного пошуку. Зокрема, зміст робочої програми з дисципліни «Сучасні методи діагностики інвазійних хвороб тварин» оновлювався у 2018-2019 н.р. за рахунок включення до тем лабораторного заняття питання щодо сучасних методів виготовлення препаратів з гельмінтів, у 2019-2020 н.р. - за рахунок включення до тем лабораторного заняття питання щодо методів культивування ембріональних стадій розвитку гельмінтів; 2020-2021 н.р. - за рахунок включення до кожної теми лабораторного заняття питання щодо способів експериментального визначення ефективності методів лабораторної діагностики інвазійних захворювань тварин. У робочих програмах ОК викладачі щорічно проводять оновлення рекомендованих джерел інформації з урахуванням світових сучасних досягнень з ветеринарії, зокрема й власних. НПП використовують можливості платформи MOODLE для організації дистанційного навчання, яке проводилось під час карантину. Для онлайн занять ефективно використовувались сервіси Google Suit for Education, зокрема додаток Google Meet та інтеграція розкладу занять до Google календаря кожного здобувача із автоматичною генерацією запрошення на онлайн-заняття, що значно покращувало адаптацію до онлайн-режиму навчання.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація освітньої діяльності межах ОП узгоджується з Стратегією інтернаціоналізації ПДАА до 2025 року, яка представлена на сайті установи. Нині ПДАА має міжнародну співпрацю із 50 установами з 20 країн світу, працює україно-польська програма «Паралельний Європейський Диплом», здобувачам надається можливість проходити закордонну практику, запрошуються до читання лекцій закордонні лектори. Виходячи із позицій стратегічних документів та пояснень адміністрації установи, зокрема Проректора з науково-педагогічної, наукової роботи Горба О.О. в подальшому інтернаціоналізація діяльності установи у контексті ОПН Спеціальності 211 Ветеринарна медицина полягає у розвитку тісних контактів з польськими партнерами, що було підтверджено представниками польських навчальних закладів під час відкритої зустрічі та аспірантами, фактами захисту дисертаційної роботи із подвійним україно-польським керівництвом. Установа підтримує наукові та творчі зв'язки з Університетом Миколи Коперніка м. Торун (Польща), у межах ОНП напрацьовуються спільні наукові тематики та проводиться підготовка для участі у науковому польсько-українському науковому проєкті із фінансуванням за рахунок польського грантового наукового фонду, про що повідомляли представники Університету Миколи Коперніка під час відкритої зустрічі та аспірантка Сорокова С.С. під час зустрічі із представниками студентського самоврядування. Відбувається подальший розвиток міжнародних проєктів на базі установи, зокрема Польського центру та Мовного центру, послугами якого користуються і аспіранти, зокрема аспірантка з року навчання Сорокова С.С. продемонструвала знання польської мови, набуті у Мовному центрі, виступаючи перекладачем з польської на відкритій зустрічі. Також ПДАА є офіційним членом консорціуму e-VERUM, має відкритий безкоштовний доступ до ресурсів наукометричних баз даних Web of Science, Scopus. Долучення аспірантів до міжнародної наукової спільноти відбувається під час їх участі в міжнародних науково-практичних конференціях та висвітлення результатів досліджень у міжнародних наукових виданнях.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОНП добре описані та регламентовані у внутрішніх документах установи. Контрольні заходи є різноманітними за терміном, формою та методикою оцінки, складаються із поточного та підсумкового (семестрового) контролю. Заплановані у навчальних планах дисциплін ОНП контрольні заходи дозволяють здійснити перевірку рівня опанування компетентностей та програмних результатів навчання з окремих складових ОК. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, заліку та диференційованого заліку, що визначено навчальним планом. Контрольні заходи проводяться у терміни, передбачені графіком навчального процесу, про що учасники освітнього процесу обізнані заздалегідь. У силабусах обов'язкових та вибіркових дисциплін ОНП (які представлені на сайті ПДАА <https://goo.su/6KIJ>) чітко вказані методи поточного та підсумкового контролю та критерії оцінювання. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання за дисципліною. Методи оцінювання відрізняються у відповідності специфіки предмету і дають можливість об'єктивно оцінити успішність здобувача. Наприклад у силабусі дисципліни "СТРАТЕГІЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ" передбачено методи усного

контролю (усне опитування і обговорення теоретичних питань, доповіді) та методи письмового контролю (самостійна робота та письмове виконання практичних завдань), у силабусі дисципліни "ЕКОЛОГІЧНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ" окрім названих використовуються методи лабораторно-практичного контролю (виконання завдань на лабораторних роботах). Система оцінювання усіх дисциплін передбачає бальну оцінку із визначенням мінімального прохідного балу. Анкетування здобувачів (<https://goo.su/6KiL>) виявляє рівень задоволеності проведенням та результатами контрольних заходів, рівнем прозорості і зрозумілості вимог у 90-100 %. Проміжний річний контроль здобувачів освітньо-наукового рівня ступеня доктора філософії I-IV року навчання здійснюється у формі піврічного звіту за результатами виконання індивідуального плану, розглянутого на засіданнях кафедр і ради факультету ветеринарної медицини ПДАА. Відповідні витяги з кафедр і факультету, які зберігаються у справі аспіранта у відділі аспірантури і докторантури. Аспіранти звітують двічі на рік: піврічне звітування та річне (заслуховують на кафедрі та раді факультету ветеринарної медицини). Подають звіт, перелік праць, заповнений індивідуальний план за погодженням наукового керівника, завідувача кафедри та декану факультету. Під час зустрічей з академічним персоналом та здобувачами вищої освіти і представниками студентського самоврядування експертна група отримала переконливі свідчення про ефективність контрольних заходів.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти відсутній. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Тимчасового положення про порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в Полтавській державній аграрній академії, яке доступне на сайті установи. <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/tymchasove-polozhennya-pro-atestaciyu-zdobuvachiv-stupenyadoktora-filosofiyi-v-pdaa.pdf>

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАА (нова редакція), Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАА, Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти ПДАА (нова редакція), Положенням про організацію освітнього процесу і проведення поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій у ПДАА, Тимчасовим положенням про порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в Полтавській державній аграрній академії. У вищенаведених документах міститься вичерпна інформація про процедури здійснення контрольних заходів, процедури оскарження їх результатів та подання апеляції. Всі документи знаходяться у вільному доступі на сайті установи. Загалом процедура оскарження результатів контрольних заходів полягає у заяві здобувача про незгоду із результатом оцінювання протягом тижня після контролю, у цьому разі екзаменатор має дати роз'яснення, залучити завідувача відповідної кафедри та декана до вирішення спірного питання шляхом подання апеляції, у разі потреби здобувач може бути створена комісія, яка може рекомендувати декану скасувати результати оцінювання та провести його повторно у комісійному форматі. У разі виявлення конфлікту інтересів, який унеможлиблює об'єктивне оцінювання здобувача він може звернутись до омбудсмена і залучити його до вирішення конфліктної ситуації. Здобувачі вищої освіти в цілому обізнані про наявність таких документів та можливості подання апеляції у разі виникнення незгоди з результатами оцінювання але вони не могли пригадати ситуації, коли виконання такої процедури було необхідне. Переважно інформування про методику оцінювання та вимоги до рівня знань здобувачів відбувається на першому занятті з дисципліни, коли викладач навчальної дисципліни інформує здобувачів про процедуру проведення поточного контролю. Інформація про процедуру проведення заліково-екзаменаційної сесії доводиться до відома аспірантів за місяць до початку сесії згідно графіку його проведення. У будь який час аспіранти можуть ознайомитися з цією інформацією на порталі АСУ ПДАА. Здобувачі також вказували на можливість звернутися із питаннями захисту своїх інтересів до Омбудсмена учасників освітнього процесу Помаза О.М. Показовим фактом щодо ефективності організації контрольних заходів є те, що випадків застосування процедури врегулювання конфлікту інтересів на ОНП не було. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується їх прихильністю принципам академічної доброчесності та виконанням правил проведення контрольних заходів, які в комплексі унеможливають необ'єктивне оцінювання, зокрема правил створення і затвердження екзаменаційних білетів, режиму проведення іспитів та оголошення результатів.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У закладі впровадження політика дотримання академічної доброчесності, яка є чіткою і зрозумілою. Стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності викладені у документах: Положення про організацію освітнього процесу у ПДАА, Кодекс академічної доброчесності ПДАА, Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАА та Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАА, Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, доктора наук ПДАА. Всі документи доступні у відкритому доступі на сайті установи. Учасники освітнього процесу та адміністративний персонал обізнані про принципи академічної доброчесності та шляхи їх впровадження. В установі функціонує Комісія з етики та академічної доброчесності, робота якої регламентується Положенням про Комісію з етики та академічної доброчесності ПДАА. Основною метою діяльності комісії є утвердження чесності та етичних цінностей в освітньому процесі та науковій діяльності. На зустрічах із здобувачами та студентським самоврядуванням експертна комісія отримала відомості про те, що питання академічної доброчесності обговорюються на семінарах, круглих столах, тематичних лекціях та інших

заходах де розповсюджується інформаційні матеріали щодо відповідальності за порушення правил академічної доброчесності, дотримання норм цитування і належного оформлення академічних текстів. Наприклад на сайті ПДАА (<https://goo.su/6KiO>) є відомості про Онлайн-зустріч здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії щодо академічної доброчесності, що свідчить про систематичні зусилля адміністрації та колективу з імплементації відповідних принципів. Сайт установи містить тематичний розділ (<https://goo.su/6kIP>) де представлені в тому числі анкети та результати анкетування усіх учасників освітнього процесу, які вказують на широку їх обізнаність у цих питаннях. Побажання з приводу реалізації принципів академічної доброчесності можна надіслати на електронну пошту: dobrochesnist@pdaa.edu.ua. Проводиться конкурс відеоробіт "Чесність починається з тебе". Особливістю впровадження принципів академічної доброчесності в установі є те, що кожен здобувач вищої освіти при вступі підписує Декларацію про академічну доброчесність, яка зберігається в його особовій справі. Така практика сприяє формуванню та чинить мобілізуючий і скеровуючий вплив на аспіранта в питаннях дотримання принципів академічної доброчесності. Для контролю академічного плагіату в установі використовують антиплагіатні програмні продукти Unicheck та інші безкоштовні антиплагіатні системи для пошуку текстових співпадінь у роботах здобувачів. Аспіранти обізнані про це і безкоштовно користуються такою можливістю, а анкетування здобувачів вказує на високий рівень задоволення у питаннях політики академічної доброчесності. Водночас учасники освітнього процесу переважно розуміють академічну доброчесність як дотримання правил цитування наукових робіт та принципів академічного письма.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Проаналізувавши отримані дані можна стверджувати, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують реалізацію ОНП, відповідає вимогам та забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. До викладання залучені викладачі з науковим ступенем і вченим званням, які постійно підвищують свій рівень знань беручи участь в стажуваннях в наукових та освітньо-наукових установах та виробничих підприємствах, як в Україні, так і за кордоном. Результати анкетування здобувачів показали високий ступень професіоналізму викладачів, що забезпечують реалізацію ОНП <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6621/monitoringrivnyaprofesionalizmunpp.pdf>. Також професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП підтверджується наявністю за останні п'ять років публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus та (або) Web of Science (Євстаф'єва В.О., Кулініч С.М., Передера С.Б. та інші). Кваліфікація науково-педагогічних працівників, що забезпечують реалізацію ОНП, відповідає спеціальності та вимогам, встановленим до них відповідно до постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» та регламентується Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ПДАА <https://drive.google.com/file/d/1AJ2OxyZtVAawkg9cgXHbr7kMeQchCwEXD/view> . Зокрема, реалізацію освітньої складової ОНП здійснюють науково-педагогічні працівники, з яких 50 % доктори наук, професори, 50 % - кандидати наук, доценти, які повністю відповідають професійній кваліфікації та досягненням у професійній діяльності за останні п'ять років згідно Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (табл. 2 Відомості про самооцінювання освітньої програми). Зокрема, 75 % викладачів, що забезпечують викладання на ОНП приймали участь у програмах підвищення кваліфікації та стажування за кордоном, 100 % - мають сертифікати підвищення кваліфікації в наукових та освітньо-наукових установах України.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Необхідний рівень професіоналізму НПП під час конкурсного добору регулюється Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ПДАА <https://drive.google.com/file/d/1AJ2OxyZtVAawkg9cgXHbr7kMeQchCwEXD/view>. При подальшому проходженні конкурсу ураховуються рейтингова оцінка результатів роботи НПП <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6380/retyngnpp2020oostatochnyy.pdf>. Порядок проведення конкурсного добору є чітко сформульованим, процедура є зрозумілою. Критерії відбору, які сформульовані у положенні достатні для визначення фаховості та рівня кваліфікації, зокрема враховується науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю кафедри та стаж роботи на посадах науково-педагогічних працівників, а також наявність навчально-методичних праць, опублікованих у фахових виданнях впродовж трьох останніх років, з яких не менше однієї опублікованої у виданні, що індексується в наукометричних базах Scopus та Web of Science. У ЗВО створена конкурсна комісія, яка регулює проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників, вчасно організовує розміщення оголошень про проведення конкурсу на науково-педагогічні посади на офіційному сайті університету, забезпечує своєчасний розгляд поданих кандидатами документів.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Під час акредитації встановлено, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Співпраця зі стейкхолдерами відбувається в процесі їх постійного залучення до обговорення, корегування та рецензування змісту ОНП, програмних результатів навчання, формування переліку дисциплін вільного вибору <https://www.pdaa.edu.ua/news/zustrich-vykladachiv-fakultetu-zi-steykholderom-iz-metoyu-pereglyadu-y-onovlennya-osvitno>, <https://www.pdaa.edu.ua/content/zustrich-zi-steykholderom>, <https://www.pdaa.edu.ua/content/onlayn-zustrich-zi-steykholderom>. Співпраця із стейкхолдерами відбувається шляхом надання баз для проведення аспірантами окремих наукових досліджень, консультування <https://www.pdaa.edu.ua/content/spivpracya-ta-partnery-osvitnih-program-fakultetu-veterynarnoyi-medycyny>. Залучення роботодавців відбувається шляхом створення банку вакансій <https://www.pdaa.edu.ua/content/uvaga-nova-vakansiya>, проведення «Ярмарки вакансій» <https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-spryyannya-pracevlashtuvannya-studentiv-i-vypusknnykiv>, анкетування роботодавців <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6621/monitoringzovnsteykholdery.pdf>. Крім того роботодавцями проводяться семінари, круглі столи, конференції, соціальні заходи як для здобувачів так і для науково-педагогічних працівників ПДАА.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ПДАА залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, для реалізації освітньо-наукової програми. Роботодавці на зустрічі надали інформацію, що їх фахівці проводили лекції та практичні заняття, але недостатнім є матеріальне заохочення такої діяльності. Згідно з інформацією, яка була отримана з офіційного сайту ЗВО було проведено низку семінарів, лекцій, майстер-класів, бесід, он-лайн зустрічей, а саме: 28-29 листопада 2019 р. Даниелем Фігілем, вет. лікарем, чл. Польської вет. фундації було проведено майстер-клас щодо сучасних методик оперативних втручань <https://www.pdaa.edu.ua/content/fakultet-veterynarnoyi-medycyny-sogodni>; 18 лютого 2021 р. Гребень О., к. б. н., н.с. відд. паразитології Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена був проведений онлайн-тренінг, присвячений методикам роботи з гельмінтами <https://www.pdaa.edu.ua/content/pereumayemo-dosvid-naukovciv-iz-providnyh-naukovyh-ustanov-ukrayiny>; 18 березня 2021 р. Кузьмінім Ю., д. б. н., провідним н.с. відд. паразитології Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена була проведена онлайн-лекція на тему «Дослідження популяцій та угруповань паразитів» <https://www.pdaa.edu.ua/content/pereumayemo-dosvid-naukovciv>. На базі ПДАА відбулася Міжн. конф. «Актуальні проблеми кардіології та анестезіології др. тварин», де Урсула Паславська, хаб.д., проф. та Роберт Паславски, д.н.вет. Університету Миколи Коперніка (Польща) проведуть майстер-класи щодо техніки виконання ЕКГ, УЗД та лекції на тему особливостей анестезії для собак і котів <https://www.pdaa.edu.ua/news/zaproshuyemo-do-uchasti-v-mizhnarodniy-konferenciyi-aktualni-problemy-kardiologiyi-ta>.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Під час дистанційної акредитації виявлено, що в ЗВО створено належні умови які сприяють професійному розвитку викладачів як через підвищення кваліфікації, так і через стажування, конференції, тренінги тощо. Це регламентується Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників в ПДАА <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-pidvishchennya-kvalifikaciyi-z-dodatkamy-22.pdf>. НПП можуть підвищити кваліфікацію, проходити стажування як в Україні та за кордоном <https://www.pdaa.edu.ua/content/pidvishchennya-kvalifikaciyi-vykladachiv-kafedry-parazytologiyi-ta-veterynarno-sanitarnoyi>, <https://www.pdaa.edu.ua/content/stazhuvannya-v-shpytali-dlya-koney-sluzhevec-m-varshava-polshcha>. У ПДАА функціонує відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку, який постійно надає можливість НПП брати участь у різних курсах підвищення кваліфікації. ПДАА має ряд угод із іншими установами, на базі яких НПП можуть підвищити кваліфікацію (НУБіП, УМО, установи НААН України тощо). Зокрема, на базі ПДАА впродовж 28.09.20-9.10.20 р. проводилися заняття в режимі онлайн щодо підвищення кваліфікації за програмою «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» Навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму НУБіП України; впродовж 26.04.2021-30.04.2021 р. проводилися онлайн-заняття за програмою «Підвищення кваліфікації науково-пед. та пед. працівників ЗВО (університетів, академій, інститутів)» ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» <https://www.pdaa.edu.ua/news/pedagogichna-maysternist-peredusim>. При проведенні фокус-груп з'ясовано, що в ПДАА функціонують курси польської мови, для удосконалення рівня володіння мовою як викладачами так і аспірантами.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Стимулювання викладацької майстерності НПП у ПДАА здійснюється на основі системи преміювання та заохочення і регламентується Статутом ПДАА <http://old.mon.gov.ua/files/normative/2017-02-20/6896/nmo-182-2.pdf>, Колективним договором ПДАА <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2954/matyuhakoldogovor2017nov.pdf>, Правилами внутрішнього трудового розпорядку ПДАА <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/pravylavnutrishnogotrudovogorozporyadkupdaa.pdf>. У ПДАА система заохочень НПП за фахові досягнення реалізується через матеріальне (грошові винагороди, премії, надбавки, доплати, матеріальна допомога) або нематеріальне стимулювання (представлення до нагородження грамотами, подяками, відзнаками). Встановлено преміювання у розмірі посадового окладу за публікацію у виданнях, які індексуються в науково-метричних базах. Згідно цих документів за досягнення у науковій сфері встановлено показники і розміри надбавок до заробітної плати. Під час зустрічі експертної групи з академічним персоналом було підтверджено реальність дій ЗВО щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності. Позитивною практикою є врахування рівня викладацької майстерності, який оцінюється здобувачами під час анонімного опитування після кожної пройденної дисципліни.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання, ЗВО має достатні матеріально-технічні ресурси. Виконання обов'язкової (освітньо-педагогічна та професійна підготовка) та вибіркової компоненти забезпечується відповідним набором лабораторного та допоміжного обладнання. Хоча обладнання навчально-наукових лабораторій і клінік частково застаріле воно знаходиться у робочому стані і цілком задовольняє потребам практичної підготовки в межах освітньої компоненти ОНП, зокрема опануванню базових методів гельмінтологічних, копрологічних, гематологічних та серологічних досліджень, зокрема у лабораторіях є мікроскопи, центрифуги, ваги, термостати, холодильники, електрофотокolorиметри та сучасний біохімічний аналізатор, мікроскопи для гістологічних досліджень, набори інструментів для патологоанатомічного розтину та надання лікувальної допомоги хворим тваринам, апарати УЗД тощо. Таким чином освітнє середовище сприяє реалізації ОНП. Попри задовільний стан матеріальної бази для забезпечення освітнього компоненту ОНП подекуди вона є недостатньою для проведення більш глибоких наукових досліджень, які аспіранти можуть проводити на лабораторній базі партнерів та стейкхолдерів, про що вони засвідчили під час зустрічей.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ПДАА гарантує здобувачам вільний безоплатний доступ до методичного забезпечення освітніх компонентів, розміщених на платформі Moodle, науково-дослідних лабораторій, навчальної ветеринарної клініки, організовує доступ до виробничих та лабораторних потужностей партнерів і стейкхолдерів. Здобувачі під час зустрічей засвідчили про повне сприяння адміністрації та викладачів задоволенню їх освітніх та наукових потреб, що також підтверджується результатами анкетування <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6621/monitoringyakostinavchannyatazadovol1.pdf>. Під час зустрічі зі здобувачами, останні підтвердили безоплатний доступ до всіх об'єктів інфраструктури закладу вищої освіти; наявність робочих місць для аспірантів, доступу до інтернету, наукометричних баз тощо. Викладачі ОНП та наукові керівники аспірантів також успішно виконують наукову роботу про що свідчить наявність публікацій у фахових вітчизняних та іноземних виданнях, в тому числі тих, які індексуються у наукометричних базах, наявність патентів за співавторства викладачів та аспірантів. Бібліотека надає вільний доступ до фонду, забезпечує консультування але не має онлайн-доступу до каталогу. ПДАА підтримує культурний і фізичний розвиток здобувачів, працюють спортивні секції, проводяться культурні заходи.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Заклад вищої освіти має висновки відповідних контролюючих органів, зокрема санітарний паспорт, та висновок головного управління держпраці у Полтавській обл., якими підтверджується безпечність об'єктів інфраструктури. Проводиться необхідна робота з здобувачами щодо охорони праці, ведуться журнали інструктажів з охорони праці. Хоча рівень безпечності освітнього середовища є цілком задовільним, з огляду на специфіку ОНП щодо практичної роботи із тваринами та біологічним матеріалом потребують додаткової конкретизації процедури біобезпеки у навчально-наукових лабораторіях та у навчальній ветеринарній клініці. В університеті функціонує психологічна служба доступні для здобувачів та викладачів та омбудсмен освітнього процесу, підтримується здоровий психологічний клімат. Доказом безпечності освітнього середовища є результати моніторингу рівня комфортності навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії ОНП Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина у ПДАА (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6621/monitoringkomfortnist.pdf>). Відповідно до цих результатів, здобувачі не піддавались домаганням чи дискримінації за статевою, расовою, релігійною ознакою тощо, конфліктних випадків щодо корупції не було. Загалом вони задоволені освітнім середовищем на ознайомлені із своїми правами.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною освітньою програмою здійснюється їхніми науковими керівниками, гарантом освітньої програми, працівниками відділу аспірантури, деканату, психологічною службою, омбудсменом, іншими підрозділами академії. Створено раду молодих вчених та раду аспірантів, інформація про які оприлюднена на офіційному веб сайті. ЗВО проводить моніторинг якості формування індивідуальної освітньої траєкторії та рівня підтримки здобувачів освітнього ступеня доктор філософії, результати якого оприлюднені на офіційному веб сайті (<https://www.pdaa.edu.ua/content/anketuvannya-zdobuvachiv-vyshchey-osvity-fakultetu>). У ЗВО комунікація із здобувачами освітньої програми відбувається під час проведення аудиторних занять, проведення наукової роботи,

наукових заходів тощо. Ефективно працюють органи самоврядування, які є дієвим інструментом донесення думки здобувачів до адміністрації та викладачів. Така комунікація на думку здобувачів вищої освіти є ефективною. Для освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної підтримки створено відповідні органи: Рада молодих вчених та Рада здобувачів вищої освіти. Щодо соціальної підтримки - працює психологічна служба та омбудсмен. Створено належні умови для осіб з особливими потребами. Рівень підтримки здобувачів освіти під час використання технологій дистанційного навчання є достатнім. Створений відповідні розділ на офіційному веб сайті ЗВО (<https://moodle.pdaa.edu.ua/>), де представлено систему дистанційного навчання в ПДАА, впроваджено мобільний додаток та систему Moodle.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечив достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, зокрема: доступ до приміщень ЗВО на візках (в т. ч. відсутність порогів, наявність пандусів, кнопок виклику тощо) та відповідна розмітка в приміщеннях ЗВО для осіб із слабким зором. Наразі за даною освітньою програмою не навчаються люди з особливими потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політики і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО представлені положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій у Полтавській державній аграрній академії, Положенням про протидію булінгу, Положенням про омбудсмена учасників освітнього процесу, Порядком подання та розгляду скарг здобувачами вищої освіти, Положенням про психологічну службу, Положенням про комісію з етики та академічної доброчесності, Положенням про уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції тощо. ЗВО проводить моніторинг рівня якості освіти, комфорту та задоволеності здобувачів, результати якого оприлюднені на офіційному веб сайті. Під час зустрічі зі здобувачами повідомлень про конфліктні ситуації не було. Наведені результати моніторингу якості навчання та задоволеності здобувачів вищої освіти, відсутність виявлення випадків корупції в ЗВО і є підтвердженням дієвості оприлюднених політик ЗВО щодо конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедура розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм наведена в Положенні про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму в ПДАА, Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ПДАА, що враховують стратегії і місії розвитку Академії на період до 2025 року (<https://goo.su/6KQZ>). Під час розмови з'ясували, що аспіранти, викладачі та представники роботодавців мають можливість вносити пропозиції щодо ОНП. Перегляд ОНП підтверджується витягами із протоколів засідання вченої ради ФВМ. Перегляд ОНП відбувається за ініціативи гаранта, адміністрації Академії, НПП, що їх реалізують, та з урахуванням результатів їх моніторингу; періоду акредитації освітніх програм; висновків та пропозицій роботодавців і здобувачів вищої освіти при оцінці актуальності ОП, її цілей, результатів навчання, компетентностей.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці залучені до періодичного перегляду ОНП. Факультет ветеринарної медицини регулярно запрошує на щорічне обговорення змін до ОНП представників роботодавців, попередньо надавши їм матеріал для ознайомлення, стейкхолдери готують рецензії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6160/recenziya-akimov.jpg>, <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6160/recenziya-lohvycky.jpg>, <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6656/harch1.pdf>, а також вносять пропозиції під час спілкування.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Збір інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП здійснюється як на рівні факультету ветеринарної медицини, так здійснює контроль і відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaiproviddilspruyannuypracjevlashtuvannystudentivivypusknykivpdaa.pdf>. Випускники ОНП Ветеринарна медицина працевлаштовані за фахом.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відбувається шляхом проведення оцінки змісту ОП, моніторингу змін та вчасному реагуванню. Для виявлення недоліків та їх усунення постійно проводиться моніторинг комісією, до складу якої входять співробітники відділу моніторингу та забезпечення якості освіти, навчального відділу, члени науково-методичної ради ПДАА. За результатами перевірки складається звіт, в якому зазначається суть і кількість виявлених недоліків, причини їх виникнення, побажання та строки їх усунення.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОНП 211 Ветеринарна медицина у ПДАА проводиться вперше. За останній рік було проведено акредитацію ряду інших освітніх програм ПДАА. Відповідно до наданих їм рекомендацій, для ОНП Ветеринарна медицина було враховано таке: перелік ОК ОНП Ветеринарна медицина максимально враховує тенденції розвитку спеціальності; навчальні дисципліни не перевантажені програмними результатами навчання (матриця відповідності ОК та ПРН ОНП); робочі програми та силабуси містять публікації викладачів кафедри; переважна більшість викладачів пройшли стажування в тому числі і за міжнародними програмами <https://www.pdaa.edu.ua/content/pidvyshchennya-kvalifikaciyi-vykladachiv-kafedry-parazytologiyi-ta-veterynarno-sanitarnoyi>, <https://www.pdaa.edu.ua/content/stazhuvannya-v-shpytali-dlya-koney-služhevec-m-varshava-polshcha>; проведено анкетування здобувачів з питань академічної доброчесності, студентоцентрованого навчання; проведені заходи щодо протидії булінгу, дотримання принципів академічної доброчесності тощо; ведеться робота над вдосконаленням англomовної частини сайту.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У закладі вищої освіти впроваджена культура якості, яка сприяє розвитку освітньо-наукової програми. В університеті здійснюються процедури моніторингу якості освітньої діяльності на різних рівнях: на рівні освітньої програми, факультету та університету. Приймаються необхідні управлінські рішення для удосконалення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Відбувається постійна співпраця з роботодавцями, популяризація академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу. Існує постійний діалог між здобувачами вищої освіти, які навчаються на освітньо-науковій програмі та з науково-педагогічними працівниками, адміністрацією ФВМ, представниками відділу аспірантури та докторантури та інших структурних підрозділів університету. Розподіл відповідальності між структурними підрозділами ПДАА здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ПДАА, Положення про організацію освітнього процесу в ПДАА. Загальну координацію здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти на ОНП здійснює ректор, проректори, декан факультету ветеринарної медицини, відділ аспірантури та докторантури, навчальний відділ. Відповідальність за реалізацію ОНП та її зміст несе гарант. Відповідальність за організацію та реалізацію освітнього процесу за ОНП покладена на випускову кафедру, завідувачів кафедр факультету ветеринарної медицини, навчальний відділ, НМР спеціальності, відділ моніторингу та забезпечення якості освіти, НПП, що здійснюють її реалізацію.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила та процедури що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони представлені рядом положень та інших нормативних документів та оприлюднені на офіційному веб сайті (<https://www.pdaa.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>). Здобувачі та науково-педагогічні працівники ознайомлені із ними та послідовно дотримуються їх під час реалізації освітньої програми.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На офіційному веб сайті закладу вищої освіти оприлюднено проєкт освітньо-наукової програми третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії та вказана електронна адреса для надання зауважень, пропозицій та коментарів. Вказана дата оприлюднення проєкту та не вказана дата завершення, однак є відмітка, що обговорення завершено.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Заклад вищої освіти оприлюднив на своєму офіційному веб сайті відповідну інформацію за посиланнями: <https://www.pdaa.edu.ua/content/specialnist-veterynarna-medycyna-aspirantura> <https://www.pdaa.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-tretim-osvitno-naukovymrivnem-vyshchoyi-osvity-stupenya-doktor> <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6160/onp20201.pdf> Обсяг є достатнім для інформування зацікавлених сторін та суспільства. На сайті є оприлюднені рецензії на дану освітню програму

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» що підтверджується наявністю у навчальному плані дисциплін, які відповідають напрямам досліджень аспірантів і їх керівників та забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Зокрема особливості навчальних дисципліни наступні: - «Сучасні методи діагностики інвазійних хвороб тварин», «Спеціальні методи діагностики внутрішніх хвороб тварин», «Сучасні методи посмертної діагностики хвороб тварин», «Методика наукових досліджень у ветеринарії», ці дисципліни дозволяють опанувати методи експериментальних досліджень в галузі ветеринарної медицини та застосувати їх у контексті досліджуваної проблеми; - «Філософія науки» дозволяє формувати науковий світогляд, розуміти закономірності розвитку галузі ветеринарної медицини; - «Англійська мова для науковців» дозволяє набутти мовних компетентностей для спілкування у міжнародному середовищі, вивчення наукових публікацій, написання власних наукових робіт англійською мовою. Аспіранти мають право обирати навчальні дисципліни вільного вибору і таким чином формувати власну освітню траєкторію, пов'язану з тематикою дисертаційного дослідження. Дослідницький компонент ОНП забезпечує можливість проведення експериментальних досліджень та написання дисертаційної роботи. Повноцінну підготовку здобувачів ОНП до викладацької діяльності забезпечують навички набуті під час освоєння освітніх компонентів «Педагогіка вищої школи» та «Педагогічна практика» (3 кред. ЄКТС). Повноцінна підготовка здобувачів ОНП підтверджується успішною роботою на академічних посадах випускників Коломака І.О., старшого викладача кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин і Туль О.І., завідувача навчально-наукової лабораторії, асистента кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки ПДАА, що було доведено під час зустрічі з експертною групою.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень аспірантів ОНП Ветеринарна медицина повністю відповідають напрямам досліджень наукових керівників та напрямам наукової роботи, що виконується на кафедрах факультету ветеринарної медицини ПДАА і зареєстровані як ініціативні в УкрІНТЕІ.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Для проведення наукових досліджень аспірантами у ПДАА наявні навчально-наукові лабораторії та навчально-науково-виробнича клініка ветеринарної медицини, у яких за свідченнями здобувачів вони проводять частину експериментальних досліджень. Також вони можуть використовувати лабораторну базу установ-партнерів та лабораторії інших факультетів академії. Фінансування наукової діяльності аспірантів з їх слів та факту виконання планів досліджень, хо підтверджується протоколами розгляду звітів, в цілому, знаходиться на задовільному рівні. Фінансування надходить з різних джерел, окрім фінансування зі сторони ПДАА витратні матеріали і реактиви закупаються за рахунок коштів, що надходять в результаті виконання госпдоговірних тем.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Аспіранти мають змогу долучитися до академічної і професійної спільноти, співпрацюючи з науковцями Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН України, ТОВ «Рояль Канін Україна», Поліського національного університету, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького. Міжнародна співпраця реалізується в межах співробітництва з Університетом Миколи Коперніка (Польща), де аспіранти мають можливість проводити спільні наукові дослідження, брати участь у спільних наукових проєктах. Відсутність інтенсивної співпраці з іншими закордонними закладами освіти і науки та відсутність системної участі у міжнародних проєктах академічної мобільності обмежує можливості аспірантів у виборі міжнародних наукових партнерів. Долучення аспірантів до міжнародної наукової спільноти відбувається під час їх участі в міжнародних науково-практичних конференціях та публікаціях у міжнародних виданнях результатів наукових досліджень. Публікаційна активність аспірантів та їх керівників у індексованих виданнях та активне використання інструментів персональних комунікацій свідчить про прагнення долучитися до міжнародної наукової спільноти.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Нині дослідницькі проєкти аспірантів та їх керівників обмежені виконанням кафедральної науково-дослідної роботи з держреєстрацією та госпрозрахункових наукових тем, перелік яких можна побачити у відкритому доступі за посиланням <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/1337/2020r.pdf>. Результати виконання таких науково-дослідних робіт постійно висвітлюються у: наукових виданнях України (категорія А, Б); виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу; виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз Web of Science, Scopus; у монографіях, методичних рекомендаціях. Наукові керівники та аспіранти не беруть участь у виконанні робіт з державним фінансуванням.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності керівників та аспірантів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у ПДАА, Кодексом академічної доброчесності ПДАА, Кодексом про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАА, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАА, Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, доктора наук ПДАА. Аспіранти при вступі підписують Декларацію академічної доброчесності. В установі впроваджено ефективний моніторинг контролю плагіату у наукових роботах аспірантів, перевірка підготовлених дисертації на плагіат є обов'язковою, окрім того підтримується практика перевірки на плагіат усіх письмових робіт безкоштовними онлайн-сервісами порівняння текстів, з метою виявлення текстових запозичень, про що свідчили аспірати під час зустрічей. Попри це про інші види академічної недоброчесності учасники освітнього процесу обізнані поверхнево. Відповідно норм внутрішніх документів передбачені санкції у випадках виявлення академічного плагіату та інших порушень принципів академічної доброчесності але прикладів їх застосування на даній ОНП не було.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Загалом ОНП відповідає Критерію 1 але містить недоліки у частині врахування потенційних можливостей працевлаштування випускників у державному секторі. Такі недоліки не є суттєвими і можуть бути легко виправлені. Випускники ОНП потенційно можуть скласти конкуренцію на ринку праці у державному секторі ветеринарної медицини, адже після навчання отримують відповідні навички але такі перспективи не у повній мірі враховані під час проектування ОНП. Рекомендуємо в подальшому залучати до перегляду ОНП представників Держпродспоживслужби України.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Цілі ОНП відповідають місії та стратегії ПДАА, визначені у Стратегії розвитку ПДАА, Перспективному плані розвитку ПДАА на період до 2025 року, Концепції освітньої діяльності ПДАА, але у переліку вибіркової дисципліни відсутня інформація про дисципліни з напрямку терапії та акушерства на той час, як у здобувачів є пов'язані з цими напрямками тематики дисертаційних досліджень. Відповідність за Критерієм 2, пов'язана з наявністю недоліків, які не критичні та не мають суттєвого впливу на якість освіти. Рекомендовано розробити логістичні схеми з дисциплін, в яких коротко буде зазначено вибіркова чи обов'язкова дисципліна, компетентності, що вона забезпечує та спосіб їх досягнення; збільшити кількість вибіркової дисципліни з урахуванням тематики дисертаційних досліджень аспірантів

та оприлюднити їх анотації на сайті закладу; більш активно інформувати здобувачів ОНП про процедуру та терміни вибору вибіркового навчального дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

За наявності внутрішніх нормативних документів і практики неформальної та інформальної освіти у ПДАА здобувачі не в повній мірі використовують сучасні онлайн сервіси. Рекомендуємо провести популяризацію сучасних можливостей онлайн-освіти які надають міжнародні організації та вітчизняні і закордонні платформи онлайн-курсів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ОНП сформована відповідно програмним цілям, а її складові та форми і методи навчання достатні для досягнення мети, інформація про складові ОНП є доступною для всіх учасників освітнього процесу, цілі, завдання, методи та критерії оцінювання викладені доступно. НПП постійно оновлюють зміст дисциплін, викладання проводиться з урахуванням потреб аспіранта. Освітньо-наукова програма містить деякі недоліки у частині реалізації міжнародної академічної мобільності, які суттєво не впливають на якість навчання і викладання тому має місце загалом відповідність за Критерієм 4. Попри певні успіхи у інтернаціоналізації, в установі відсутні діючі проекти Erasmus+, а міжнародна академічна мобільність здобувачів обмежена двосторонньою співпрацею з польськими партнерами. Рекомендуємо здійснити заходи для участі у системних міжнародних проектах із фінансуванням академічної та наукової мобільності здобувачів і викладачів ОНП, таких як Erasmus+ (ЄС), DAAD (Німеччина), Melvana (Туреччина) та інших подібних.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Освітньо-наукова програма в цілому відповідає Критерію 5, але містить недоліки у інформуванні учасників освітнього процесу про політики академічної доброчесності і забезпечення обізнаності здобувачів про процедури оскарження результатів контрольного оцінювання, які не є суттєвими і можуть бути легко виправлені. Здобувачі та викладачі в питаннях академічної доброчесності концентруються на дотриманні правил академічного письма та недопустимості списування під час контрольних заходів, але не демонструють чіткого розуміння інших видів академічної недоброчесності, таких як обман, фабрикація, підміна, необ'єктивне оцінювання тощо. Рекомендуємо посилити заходи із донесення до викладачів та здобувачів усього об'єму інформації у вищенаведених питаннях.

Критерій 6. Людські ресурси

Основні умови за Критерієм 6 в цілому виконані. Недоліки не є суттєвими та не впливають на загальну відповідність критерію. Позитивною практикою є гнучка система преміювань за публікації публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus та (або) Web of Science. Рекомендовано оприлюднити рейтинг викладачів факультету «Ветеринарна медицина» окремим списком, оскільки він є лише у загальному списку викладачів ПДАА.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Безпека освітнього середовища знаходиться на задовільному рівні, хоча питання біобезпеки, як частини охорони праці, можуть бути конкретизовані. Отже, ОНП та освітня діяльність за нею загалом відповідає Критерію 7, виявлені недоліки не є суттєвими. Обладнання навчально-наукових лабораторій та клініки ветеринарної медицини подекуди є морально застарілим та потребує заміни на сучасні моделі для підсилення спроможності виконання наукових досліджень на базі установи. Рекомендуємо розробити план оновлення парку приладів та поступово виділяти на це фінансування. Рекомендуємо уточнити процедури біобезпеки у навчально-наукових лабораторіях та навчальній ветеринарній лікарні з метою врахування особливостей ОНП з точки зору безпеки життєдіяльності.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

На ОНП існує система внутрішнього забезпечення якості освіти, а її компоненти впроваджені на задовільному рівні. ОНП вчасно переглядається, а пропозиції учасників освітнього процесу та стейкхолдерів враховуються, про що свідчить історія внесених до ОНП змін. Недоліком є відсутність викладачів незаразної патології в проектній групі ОНП 211 Ветеринарна медицина, що потенційно може вплинути на якість освіти за цим напрямом, тому рекомендуємо обов'язково залучати їх до чергового перегляду ОНП. Загалом ОНП відповідає за Критерієм 8, а недоліки не є суттєвими та можуть бути легко усунені. До проектної групи ОНП 211 "Ветеринарна медицина" не входять викладачі з дисциплін незаразної патології (терапія), це призведе до недостатнього освітлення питань незаразної патології в ОНП. Рекомендуємо доповнити проектну групу представниками кафедр незаразної патології або активно залучати їх до чергового перегляду ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Загальний прозорості та публічності по даній освітній програмі є достатнім. Присутні несуттєві недоліки не впливають на загальну якість освітнього процесу. Рекомендуємо розробити онлайн форми для обговорення проектів освітньої програми для зворотнього зв'язку від зацікавлених сторін. Результати обговорення добре було б також оприлюднювати на офіційному веб сайті.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Освітньо-наукова програма в цілому відповідає Критерію 10 але має недоліки у частині недостатньої участі аспірантів і їх керівників у наукових проектах із державним або грантовим фінансуванням. Такі недоліки суттєво не впливають на реалізацію ОНП і можуть бути усунуті шляхом активізації діяльності. Слабкою стороною у контексті Критерію 10 є недосконалість матеріально-технічної бази ПДАА, що може вимагати від аспіранта пошуку можливостей виконання частини експериментів на лабораторних потужностях установ-партнерів. Недоліком також є недосконале планування фінансування наукових досліджень, відсутність участі у наукових проектах із державним або міжнародним грантовим фінансуванням. Рекомендуємо систематизувати та запланувати участь наукових творчих колективів, в тому числі за участі аспірантів, у пошуку конкурсів наукових робіт та здобуття фінансування наукової роботи, а кошти спрямувати на посилення матеріальної бази. Для цього рекомендуємо використати досвід інших вітчизняних та закордонних установ і провести консультування науковців.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЯКУБЧАК ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА